

با پیام مراجع عظام تقلید برگزار شد

همایش بین‌المللی «مرجع مجاهد»

بزرگداشت آیت‌الله‌العظمی

سیدعبدالله شیرازی رحمۃ‌الله علیه

آیت‌الله شب‌زنده‌دار: دو شرط اساسی برای پیشرفت حوزه‌های علمیه

مشارکت همگانی و اخلاص

حوزه علمیه متعلق به امام زمان عجل‌الله تعالی فرجه‌الکبری است و رشد آن در گرو اخلاص و تلاش فردی و جمعی است؛

لذا اگر کارها برای خدا انجام شود، رشد خواهند کرد و هر فردی با اخلاص گام بردارد، به نتیجه خواهد رسید.

مشارکت مراجع و اساتید در امور حوزه ضروری است و شورای عالی و مدیریت حوزه های علمیه نقش هدایت‌گری دارند و حرف آخر را نمی‌زنند.

هدف از این جلسات استفاده از نظرات برای ارتقای حوزه‌های علمیه از تمام جوانب است.

امیدواریم با پیگیری مطالبات از سوی دبیرخانه شورای عالی حوزه و مباحثات بیشتر، نتایج مطلوب حاصل شود.

راز پیروزی‌های شگفت‌آور امام خمینی قدس سره

جلوه‌های توکل بر خدا در سیره رهبر کبیر انقلاب اسلامی

حجت‌الاسلام محمد خردمند

آیت‌الله علم‌الهدی در اختتامیه جشنواره قرآنی و حدیثی جامعةالمصطفی

قرآن معجزه‌ای برای فردسازی و جامعه‌سازی

در مسیر تحقق حاکمیت الهی است

معاون تہذیب و تربیت حوزه‌های علمیه کشور

جوانان برای پذیرش

مسئولیت‌های انقلاب آماده شوند

جوانان باید با شناخت صحیح از صحنه‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، جهت‌گیری خود را به سمت ساخت تمدن اسلامی تنظیم کنند.

نماینده ولی‌فقیه در یوشهر

تهاجم فرهنگی

نیازمند پاسخ جدی روحانیت است

با توجه به حجم تهاجم فرهنگی، نیازمند کارهای عمیق و گسترده در عرصه معارف دینی هستیم. حضور روحانیت و طلاب در این عرصه‌ها بسیار حیاتی است.

| در مراسم رونمایی از مجموعه آثار «فته بورس و اوراق بهادار» عنوان شد | ضرورت تقویت روش‌شناسی فقه و پاسخگویی به نیازهای جامعه

| نقش گروه منطق فهم دین در توسعه علوم انسانی اسلامی و مقابله با جریان‌های الحاد جدید

هنوز روشن نیست. به این معنا که مبانی نظری موضوع‌شناسی تاکنون تدوین نشده و حتی برخی از مراجع تقلید و رهبر انقلاب اسلامی تأکید کرده‌اند که باید روش کار به‌طور مشخص و اصولی تدوین شود؛ البته تا حدودی این مسیر پیش رفته است.

حجت‌الاسلام والمسلمین فلاح‌زاده، با تأکید بر اینکه در برخی سال‌ها پژوهش‌ها نتوانسته‌اند، به انتظارات رهبر انقلاب و مراجع تقلید دست یابند و دقت لازم را داشته باشند، گفت: این موضوع به این دلیل است که این حوزه نه پیشینه علمی زیادی دارد و نه ابزار کافی برای شناخت دقیق موضوعات؛ همچنین تنوع موضوعات گاهی نیاز به شناخت گسترده‌تری دارد و انجام این کار به هیچ‌وجه آسان نیست.

مؤسس مرکز موضوع‌شناسی احکام فقهی بیان کرد: بحث‌های مختلف در موضوع‌شناسی روش‌های خاص خود را دارند. برای مثال تعیین حد ترخص، یک روش خاص دارد؛ درحالی‌که در مباحث پزشکی روش دیگری باید به‌کار گرفته شود. در شناخت شهرک‌های اقماری و تصمیم‌گیری درباره الحاق یا عدم الحاق آن‌ها به شهرها نیز، باید از روش خاصی استفاده کرد. یکی از سؤالات مهم که هنوز به پاسخ نهایی نرسیده، این است که نقش علم اصول در شناخت موضوعات چقدر است و علم آمار تا چه حد می‌تواند در این زمینه مؤثر باشد.

وی ادامه داد: همان‌طور که رهبر انقلاب اشاره کردند، کار موضوع‌شناسی کاری ضروری و مهم است و در واقع خلأی در این زمینه وجود داشته است. باید اذعان کرد که فقها برای استنباط احکام و فتواهای خود و تعیین تکالیف مکلفان، همواره کارهای موضوع‌شناسانه انجام داده‌اند؛ اما چون روز به روز موضوعات جدیدی پدید می‌آید و تغییرات زیادی در موضوعات رخ می‌دهد، این کار را دشوارتر می‌کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین فلاح‌زاده ادامه داد: به‌عنوان مثال، رهبر انقلاب و مراجع تقلید، موضوعاتی را به این مرکز ارجاع دادند که انجام شد. گاهی نیز تماس گرفتند و سؤالاتی مطرح کردند که به آنها پاسخ داده شد و حتی برخی از فتاوا تغییر کرد؛ مانند فتوا در مورد احرام در جده و موارد مشابه. در بحث مسافت شرعی که در نهایت به نصب تابلوهای راهنمایی در شهرها منجر شد، برای رسیدن به نتیجه، روش‌های مختلفی از نظر زمانی و مکانی در نظر گرفته شد و حتی دو بار قافله شتر اجاره شد تا کار به نتیجه مطلوب برسد.

وی افزود: یکی از فقها نیز در اظهارنظری درباره این مؤسسه گفتند: «راه پرسنگلاخی را در پیش گرفته‌اید؛ ولی سعی کنید، این مسیر را هموار کنید تا هم در پاسخ به مراجع تقلید در شناخت موضوعات برای اظهار نظر فقهی و هم در پاسخگویی به مکلفان برای انجام وظایف‌شان مؤثر باشید.» به‌عنوان نمونه برای تعیین حد ترخص شرعی که در نهایت به نصب تابلوهای آن در سطح کشور انجامید، روش‌های مختلفی از نظر مکانی و زمانی برای استنباط این حکم شرعی، مورد بررسی قرار گرفت.

حجت‌الاسلام والمسلمین فلاح‌زاده در پایان با اشاره به نظر یک فقیه و دعوت از متخصصان این حوزه برای تسهیل امور، اظهار کرد: حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی رحمۃ‌الله علیه در دیداری، ضمن ابراز نظر در مورد اقدامات مؤسسه موضوع‌شناسی و فتاوی فقهی که تاکنون استنباط شده، گفتند: «من تعجب می‌کنم که چطور در این کار خسته نشدید و به ادامه مسیر پرداخته‌اید.» همچنین ما از کسانی که آمادگی دارند در مباحث موضوع‌شناسی همکاری کنند، درخواست کمک داریم.

گفتنی است، در پایان این مراسم از ۱۰ اثر جدید مرکز موضوع‌شناسی احکام فقهی رونمایی شد؛ کتب موضوع‌شناسی فقهی در نگاه مراجع و فقها، درهم و دینار در عصر تشریع، الکُل و فراورده‌های آن، پرنندگان ایران و درسنامه آشنایی با موضوع‌شناسی فقهی، از جمله این آثار هستند.

با حضور قائم‌مقام مدیر حوزه علمیه قم صورت گرفت

رونمایی از ۱۰ اثر پژوهشی جدید مرکز موضوع‌شناسی احکام فقهی

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیین ارائه گزارش یک دهه فعالیت «مرکز موضوع‌شناسی احکام فقهی» و رونمایی از ۱۰ اثر و طرح پژوهشی جدید این مرکز، عصر چهارشنبه ۸ اسفند ۱۴۰۳ در سالن اجتماعات اداره‌کل تبلیغات اسلامی قم برگزار شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین حمید ملکی قائم‌مقام مدیر حوزه علمیه قم، طی سخنانی در این مراسم، با اشاره به بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار با مسئولان مرکز موضوع‌شناسی، اظهار کرد: در فرمایشات رهبر انقلاب، خوشنودی ایشان از کار شما کاملاً مشخص بود. ایشان فرمودند: از این کار شما خوشحال و خرسند هستند و از خداوند سپاسگزارند. بسیاری از اوقات افرادی خدمت رهبری معظم می‌روند و ایشان از کارشان راضی نیستند و گله دارند؛ اما در مورد کار مرکز فقهی موضوع‌شناسی، خوشحالی و نشاط رهبر انقلاب آشکار بود. ایشان اشاره کردند که این کار، باید سال‌ها پیش و حتی قبل از انقلاب اسلامی آغاز می‌شد.

قائم‌مقام مدیر حوزه علمیه قم ادامه: امام خمینی رحمۃ‌الله علیه در اواخر عمرشان فرمودند که علاوه بر چهار منبع عقل، اجماع، کتاب و سنت، دو عنصر مکان و زمان نیز برای مجتهد ضروری است؛ چراکه وقتی مجتهد تنها کلیات را بیان می‌کند، مشکلات حل نمی‌شود. امروز این مسأله به‌طور هوشمندانه در مرکز فقهی موضوع‌شناسی پیگیری می‌شود و مراجع نیز فرمودند که از کار شما بهره می‌برند و ان‌شاءالله در آینده مراجع ما، خود موضوع‌شناس خواهند بود یا ارتباط تنگاتنگی با این حوزه خواهند داشت.

وی ادامه داد: رهبر معظم انقلاب، کار مرکز فقهی موضوع‌شناسی را یک جریان مبارک می‌دانند و تأکید کرده‌اند که این سنت حسنه باید ادامه یابد. در سه مرحله به‌طور خاص بر این نکته تأکید کردند که این سنت باید ادامه پیدا کند. در نهایت ایشان فرمودند که شما نیازی به توصیه ندارید؛ زیرا تمام زوایای این مسأله را خودتان بررسی کرده‌اید.

حجت‌الاسلام والمسلمین ملکی افزود: من آثار کار شما را با چشم خود دیده‌ام. هرچند موضوع‌شناسی هنوز در مرحله اول است و به مرحله اجرایی نرسیده است. برای نمونه من سه یا چهار ساعت در موزه دین و زندگی وقت گذاشتم و از آن بازدید کردم. گروهی از تهران نیز برای بازدید آمده بودند و همه از میزان کار و وسعت و سخاوت این موزه تعجب کرده بودند. به طلبه‌ها توصیه کردم که از موزه دیدن کنند و فقه و اصول و لمعه را به خوبی مطالعه کنند تا بدانند که فقه و اصول در کجا به درد می‌خورد؛ زیرا اگر احکام را ندانند، نمی‌توانند حکم درست را جاری کنند؛ بنابراین، خوشحال‌کننده است که این سنت حسنه آغاز شده است.

قائم‌مقام مدیر حوزه علمیه قم بیان کرد: ما خودمان نیز اولین کار تبلیغی‌مان در حوزه احکام بود. به‌عنوان مثال، زمانی که از ما در مورد حکم برخی از آبریان سؤال می‌کردند، پاسخ دقیقی نداشتیم و تنها می‌گفتیم که اگر فلس دارند، حلال است و اگر فلس ندارند حرام است. نمی‌دانستیم کدام ماهی فلس دارد و کدام ندارد و به این سؤالات پاسخ نمی‌دادیم. در این مواقع می‌گفتیم که این مسائل مربوط به فقیه نیست.

وی با تأکید بر نیاز به بودجه برای مرکز موضوع‌شناسی گفت: شما می‌دانید که کارهای بزرگ، امتحان‌های بزرگی هم در پی دارند و یکی از این امتحانات، همان گمنامی و بی‌حمایتی است که ممکن است، در مسیر پیش رو با آن مواجه شوید. کسانی که در